

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Кафедра маркетингу та УІД
Сумський регіональний центр
інтелектуального розвитку
Українська асоціація маркетингу
Всеукраїнська спілка вчених-економістів**

**Збірник тез доповідей
ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції**

**«МАРКЕТИНГ ІННОВАЦІЙ
І ІННОВАЦІЇ У МАРКЕТИНГУ»**

24-25 вересня 2015 року

Суми 2015

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Проблематика формування та реалізації державної екологічної політики та часі наукових розвідок вже понад десятиліття. Спеціальні дослідження саме з екологічної політики як складової загальної політики держави щодо внутрішнього забезпечення ефективного розвитку суспільства та продуктивних сил були започатковані в Раді по вивченню продуктивних сил України НАН України, а після ліквідації цієї установи – в Інституті економіки природокористування та сталого розвитку НАНУ.

Серед основних розробок маємо відзначити систему загального змісту екологічної політики, визначення її складових та напрямів провадження до конкретних секторів національної економіки [1], друга складова – розробка ефективних механізмів екологічної політики за умов поглиблення кризових явищ у суспільстві та новітніх викликів у глобальному середовищі [2].

У той же час проблематика міжнародного вектору державної екологічної політики розглядалась дещо фрагментарно, і за винятком декількох монографічних досліджень з цього боку [3], проблематика формування та реалізації міжнародної екологічної політики залишилась поза межами ретельних досліджень.

Угода про євроінтеграцію України з ЄС дещо підштовхнуло розвідки з міжнародного аспекту екологічної політики, зокрема стосовно вивчення досвіду адаптації та імплементації національних екологічних політики держав, які реалізують стратегію євроінтеграції, до вимог ЄС [4].

Однак, поза увагою науковців залишилось визначення інноваційних механізмів та регуляцій, які б мали на меті суттєве підвищення ефективності міжнародної екологічної політики. Саме інноваційна складова, яка стимулюватиме суб'єктів господарювання та органи виконавчої влади, формувати дієву політику, стане на часі ближчими роками.

Міжнародна екологічна політика (МЕП) України має декілька особливостей.

Перша особливість. Відсутність чітких нормативних документів національного рівня, які б регламентували особливості формування та реалізації екологічної політики України.

Попри велику роботу з імплементації міжнародних угод та реалізацію євроінтеграційної стратегії нашої держави, МЄП не має чітко визначених інструментів її формування, спеціальних механізмів її реалізації, та не має спеціального дорадчого чи аналітичного органу чи відповідних завдань. Що б передавалися науковим установам з цієї проблематики.

Друга особливість. Слабкі механізми стимулювання дієвості міжнародної екологічної політики. Практично, стимулювання найбільш ефективної діяльності в сфері міжнародних взаємин з використання, охорони, поводження з природними ресурсами, попередження чи ліквідація наслідків забруднення довкілля, на сьогодні відсутні. Україна поетапно, згідно домовленостей, імплементує відповідні 29 природоохоронних директив ЄС (до речі, вже є запізнення з імплементаційним «графіком»).

Третє. Вплив євроінтеграційного курсу на формування політики. Євроінтеграційний курс держави не тільки вимагає від нашої держави імплементувати природоохоронні директиви, але й побудувати інституційні, організаційні та регулятивні підвалини політики добросусідства, безпечного регіонального розвитку.

Четверте. Відсутність моніторингу ефективності політики. На жаль, як для національної, так і для міжнародної екологічної політики на сьогодні не сформовано дієвого моніторингу екологічної політики.

П'яте. Слаба ієрархізація політики. Регіональний рівень представлений фрагментарно. Локальний практично відсутній.

Шостий. Відсутність державного замовлення на формування механізмів та важелів реалізації МЄП.

Сьоме. Вплив окремих держав на окремі проблеми використання природних ресурсів, які потребують спеціальних механізмів МЄП (це територіальні проблеми в Румунією, гирло Дунаю та шельф Чорного моря, це територіальні проблеми по використанню рекреаційних і лісових ресурсів на кордоні зі Словаччиною та Польщею, видобуток корисних копалин на Хотиславському кар'єрі в Білорусі, практично за 300 метрів від кордону з Україною, на Волині, що загрожує унікальним Шацьким озерам [5]).

Восьме. Інноваційні механізми МЄП полягають у формуванні точкових реакцій та точкових методів реагування на потенційні проблеми і конфлікти щодо природокористування та охорони навколишнього середовища.

Дев'яте. МЕП має реагувати на виклики сьогодення, а саме, на спільні дії зацікавлених держав проти екологічних небезпек, що формуються на Донбасі та в Криму.

Отже, на часі визначення стратегічних та інструментальних засад щодо МЕП на принципах прозорості, адекватності, прагматичності та ефективності щодо дій на наслідків, і в цьому процесі саме інноваційні механізми для МЕП мають сформувати її дієвість за умов обмежених фінансових та адміністративних ресурсів.

Інноваційний потенціал МЕП як система заходів, стимулів, методичного апарату та інфраструктурних можливостей для формування та реалізації міжнародної природо-ресурсної та природоохоронної діяльності, забезпечення екологічної безпеки для населення і територій, або, іншими словами, як об'єктивна система взаємозв'язків та відношень в сфері міжнародної діяльності з охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів, що спирається на рівень розвитку продуктивних сил та спроможність влади формувати, реалізовувати та вдосконалювати відповідну діяльність як в межах, так і за межами держави для дотримання міжнародних державних інтересів і зобов'язань.

Формування, розвиток, конкретне наповнення інноваційного потенціалу МЕП спонукатиме кардинальне підвищення ефективності євроінтеграційної стратегії держави.

1. Формування та реалізація національної екологічної політики України / за наук. ред. С.О.Лизуна; ДУ «ІЕПСР НАНУ». – Суми: Універ.кн., 2012. – 336 с.

2. Економічні механізми національної екологічної політики в системі сталого розвитку України / за наук. ред. С.О.Лизуна; ДУ «ІЕПСР НАНУ». – К., 2014. – 280 с.

3. Князєва Т.В. Міжнародна екологічна політика: теорія, методологія, сценарії розвитку: моногр. / [Т.В.Князєва; ДонДУУ] – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2014. – 384с.; Жарова Л.В. Макроекономічне регулювання природоохоронної діяльності / Л.В.Жарова; за наук.ред. Є.В.Хлобистова. – Суми: Універ.кн., 2012. – 296 с.; Туниця Т.Ю. Збалансоване природокористування: національний і міжнародний контекст / Т.Ю.Туниця. - К. : Знання, 2006. - 300 с.

4. Кобзар О.М. Порівняльний аналіз економічних механізмів національних екологічних політик України та Македонії: адаптація досвіду та попередження неефективності дій / О.М.Кобзар // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки» – 2014 – № 8 – С.157-160.; Кобзар О.М. Економічні механізми екологічної політики: порівняльний аналіз України і Боснії та Герцеговини / О.М.Кобзар // Економічний форум – 2015 – № 1 – С. 102-106.; Кобзар О.М. Порівняльний аналіз економічних механізмів національних екологічних політик України та Румунії / О.М.Кобзар // Науковий вісник НЛТУ: збірник науково-технічних праць. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2015 – № 25.1 – С. 283-289.

5. «Врятуємо Світязь!» – громадська кампанія з протидії розробки Хотиславського кар'єру// <http://savesvityaz.info/page/1/hotyslavskiy-karjer/>